

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és Híradóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtával számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Egy folyosói nyilatkozat.

Szomorú dolog történt tegnap a Ház ülésén. Vagy inkább nem is az ülésen, hanem a folyosón.

Megjelent a képviselőházban egy váratlan vendég. Latogatása nagy feltűnést és közérdeklődést keltett. Még előkelőbb és szokatlanabb idegen ő ma a képviselőházban, mint aminők a színes Keletről, a tropikus Délről, vagy az exotikus oceáni szigetéről szoktak betoppanni a fehér emberek közé. Megjelent: gróf Andrassy Gyula. Egyszerre kíváncsian, itt-ott mosolyogva, sok oldalról savanyu képpel fogták körül. Hisz' olyan régen látták! Letett a miniszterségről, a pártvezérségről, plurális választójogi ideáljáról, egész politikai szerepléséről, hivatát pedig annak idején ő maga biztatta, hogy szaporítsák és gyarapítsák a nemzeti munkapártot.

Most az ellenzék kemény harcot kezdett a munkapárti kormány ellen. Ezt jött el meghallgatni gróf Andrassy Gyula. — „Odaült a miniszterek háta mögé és hallgatta az ellenzéki szóno-

kokat” — mondja a száraz hírlapi jelentés. Eljött a gróf az ülésterembe és hallgatott. Itt nem szólt egy szót se. Ellenben azután kiment a folyosóra és itt már beszélt. Magyar parlamenti képviselő urak, letűnt pártvezérek, a Ház nyílt ülésén diszkrétül, néma rejtelmekkel hallgatnak, ellenben a folyosón már megnyílik az ajkuk és ott elejtenek egy-két szót. Ez a „folyosópolitizálás” nagy divat nálunk. Mert itt felelősség nélkül lehet beszélni, amit itt mondanak, az nem megy el hivatalosan Bécsbe, gyorsíró nem jegyzi fel és ha véletlenül olyasmi talál kifejlődni, ami esetleg kellemetlen következményekkel jár, azt lehet korrigálni, magyarázni, sőt esetleg letagadni. Gróf Andrassy Gyula ugyan nem az az ember, aki, ha valamit morder, azt elferdítse, vagy letagadja. Amit kimond, állja végletekig.

A folyosón, a körje gyűlt képviselőknél a kormány bankjavaslatáról ezt a lejutó véleményt mondta:

Nagyfokú merészség kell ahhoz, hogy elhittessük a közvéleménnyel, mintha ez a formula biztosítaná a készízetést. A javaslat kijátszása a parlamentáris musnak.

Csak az a baj, hogy ezt a folyosón mondta el és nem a Ház nyílt ülésén. Ez volna Andrassyhoz méltó bátor és nyílt föllépés. Ez volna hazafiúi kötelessége is. Ha belátja, hogy végzetesen csatlódott a kormányban és nagy ballépést követett el, mikor visszavonulva az aktív politikai szerepléstől, pártját átengedte a kormány támogatására: azt meg is kellene mondania.

És ez a mi legnagyobb bajunk, amit Andrassy folyosói nyilatkozatából tapasztaltunk. Egy ember, aki vezető szerepet vitt, elítéli a kormányt s mégis csöndben türi, hogy a kormány a politikai bűnököt elkövesse. Tapasztalatunk az, hogy a függetlenségi és 48-as párt csupán a saját erejére utalt, mert nem akad politikus, aki a nehéz küzdelemben segítségére volna.

Igaz, hogy a függetlenségi és 48-as párt hivatkozhatik az egész nemzetre, az ébredő nemzetre, amelyet oly galádul vezetett félre a mai kormány.

A függetlenségi ellenzék tehát — amely különben sohasem számított az Andrassy Gyulák politikai támogatására — egyedül, de mégis bizonyosan győ-

Valódi szőrmével bélelt Gazdasági és Sporthabút **Kendénél** Városi és uti bunda legmegbízhatóbb uriszabóság, férfiruha áruház **legolcsóbb.** Debreczen, Piac-u. 55.

Csevegés a modern karcsuságról.

Írta: Marcel Prévost.

A lapokban még mindig van egy csomó közlemény, a női hiúságot legyezgető és a kulturhistórikust érdeklő, de bocsássák meg a szerkesztő urak, e közleményeket én nem a szerkesztőségi, de hirdetési oldalakon keresem. Mert a hirdetések a lélek-buvár részére igen becses documents humains és bizton hiszem, hogy a korunk majdani krónikása erkölcsünk után nem a mi magvas cikkeinkben, hanem a lapjaink hirdetései között fog kutatni, már pedig első sorban is a ma asszonyának lelki világát bencolgatva.

Mert az író fantázia vezeti, a hirdető kereskedőt pedig a tömegek izlése, vágya, kívánsága. Ami nem kell a tömegnek, az a hirdetés mihamarabb eltűnik. De a periodikusan vissza-visszatérő hirdetés azt jelenti, hogy a hirdetőt árú az a tükör, amelyben meglátjuk a tömeg arcának valódi képét. Pszichológus testvéreim, gyerünk csak a hirdetési oldalhoz, nem nagy bölcsesség kell ahhoz, hogy kikösködjük belőle a ma asszonyának arcképét. Az északi országokban most a nők szellemi kulturája: telve vannak lapjaik könyvek hirdetésével, tanfolyamok ismertetésével és soha nem hal-

loit mennyiségben hirdetik azokat az orvosi könyveket, amelyek fontoskodva mondanak el szörnyű malacságokat a szerelmi életéről. A francia lapok hirdetései pedig uralják azokat a mestereket, mesternőket, gyógyszerészeket, drogust, orvosokat és kuruzslókat, akik ama szerűket és módszereket dicsőítik, amellyel a modern karcsuságot meg lehet szerezni, vagy meg lehet tartani.

A divat-reklám képei mindig és minden korban megfelelnek az asszonyi szépség ekkori ideálja típusának. Az olvasó nőben azt a vágyat kell hogy felkeltse: be szeretnének ilyen lenni! És évek óta a reklámképeken nem látunk más asszonyi termetet, mint amelyik hasonlít némileg egy fordított kérdőjelhez. A karcsuság, a szelíd hajlású vonalakból alkotott női termet áll a modern női szépség lobogójának címerén. A Rubensféle, gömbölyűségekkel teljes női termet elvesztett a divatlapok hasábjairól. A cél „a lehető legkevesebbet” kívánni. A finom vonalak költészete a modern női test és a vonalakhoz hozzájutni, a ma asszonya nem riad vissza teáktól, pasztilláktól, orvosoktól, patikusoktól, kémikusoktól, amik és akik egy vagyont jelentenek a lapok hirdetései nézve a soványító szerek hatalmas forgalma mián. Én a modern nő karcsuságával pár

szóval foglalkozni kívánok, mert én eme újabb divathóbortban is látom a testi és lelki motívumokat, amelyek vannak előnyei is, — mint az angol mondja — drabacks-jei.

Az olasz reneszánc kora óta van egyáltalán karcsú nő: odáig csupán sovány volt ami lényeges különbség. A karcsú női testen minden vonal hajlik, a sovány női testen ellenben szögletesek.

A reneszánc koráig, bocsássanak meg hölgyeim, a nők igen sokat ettek, torkoskodtak és — ismét bocsánat — sokat ittak. Ami ma flirt, az akkor torkoskodás volt. Az a szerelem, ami ma a nő minden idegszálát megremegteti, amelyben a lélek és test egyforma szereplők, a mi korunk szülötte. A Rubens-asszonyok a szerelem terén egyszerűek voltak, de az étkezésben raffiniáltak. Amint ma a legtisztességesebb asszonyi lélekben is viharoznak pillanatok, amikor szeretne forró öleléseket és csókokat váltan valakivel, aki nem a férje, abban a gömbölyűs termetek idejében e vágyaknál intenzívebb volt a vágy hatalmas évések és ivások irányában.

A jeles La Fontaine mester éppen annyit ír a maga korában az itókás asszonyokról, mint egy mai világljáró a nélkülözhetetlen csókos asszonyokról. Amint a kultura

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kívánatra a vevő előtt pörköelve. DEBRECZEN, Dégenfeld-tér II.

zedelmesen fogja megvívni azt a harcot, amelynek célja kiirtani a törvénytelen kormányt s egész munkátlan táborát és megszabadítani a nemzetet a népjogok ellenségeitől.

Az indemnitás.

A képviselőház ülése.

Csendesen folyik tovább az indemnitás vitája. Csendesen, de annál alaposabban.

Kabós Ferenc alelnök negyed tízenegy óraker megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat. Az indítvány és interpellációs könyvbe a régebbieken kívül újabb bejegyzés nem történt. Az interpellációkra fél két óraker térnek át.

Következik a napirend szerint

az indemnitás

folytatólagos tárgyalása.

Kovácsy Kálmán azal kezd, hogy a mostani többség a nemzeti munkapárti hangzatos nevével jött, de cselekedetei mindennek inkább mondhatók, mint nemzeti munkának. A függetlenségi párt kisebbségben került ugyan vissza, de azért lesz elég ereje arra, hogy a többséget igazán nemzeti munkára kényszerítse. Már ebből is következik, hogy bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt és ezért az indemnitást nem szavazza meg. Visszatér most a perrendtartás vitájára, melyben a néppárt egyik szónoka a szabadkőműveseket támadta. Ami a néppártnak vele szemben a szabadkőművességre vonatkozó támadást illeti, hangsúlyozza, hogy ő nem szabadkőműves.

Kijelenti azonban, hogy ezzel nem védekezik, csupán egy tényt konstatál. Siet egyúttal azt is megállapítani, hogy a szabadkőművesek propagandája nem irányul a vallás ellen. A szabadkőművesek csupán a dogmát teszik a kritika tárgyává, ehhez pedig tökéletesen joguk van. , aki már huszonöt éve lelkésze egyháznak mindenki vallását tiszteli, s ezért, ha valaki is ellenzi azt, hogy

a bíró megkérdesse a tanu vallását, ő is elene fogja állást. (Tetszés.)

A néppártot támogatja az egyházpolitikai törvények revíziójában, mert ezek tényleg módosításra szorulnak. Így a pap ne legyen kérdést a menyasszonyhoz a születendő gyermekek vallására nézve, mert ez igazán sérti a menyasszony szeméremérzését. (Helyeslés.) A pap helyzetét könnyíteni kellene azzal, hogy a stólat megszüntetik és az autonomia megvalósításával együtt a kongruát ennek megfelelően rendezik. A tér a nemzetiségi kérdésre és Tisza István júniusi beszédét nagyjában elfogadja. A nemzetiségi igazgatókkal szemben csak magyar párt lehet. (Élénk helyeslés.)

Ha az iskolák államosítását nem is lehet most megvalósítani s ha az elemi iskolák tannyelve az nyanyelv is, a magyar nyelvet úgy kellene tanítani, hogy azt mindenki meg is tanulja. (Helyeslés.) Apponyi megindult ezen az uton, ezen kellene tovább haladni. A középiskolákban csak magyar lehet a tanítás nyeve. (Élénk tetszés.) E mellett lehetne egy-egy nemzetiségi nyelvet tanítani, hogy így a hazafias tanítószeg vezethesse a nemzetiségeket. (Élénk tetszés.) Nagy hiba, hogy a magyar iskolákban a magyar gyermekek kizárják maguk közül a nem magyar gyermekeket s így a folytonos megalkalmazás ráneveli őket arra, hogy egymás között élénk gyűlölettel foglalkozzanak a magyarokkal. Így tesznek az agitátorok. (Élénk tetszés.) A nevelést kell ezen a téren megváltoztatni. Sokszor okolják a nemzetiségi bajok miatt a közigazgatást. A nemzetiségi törvényt, ha nem felel meg, tessék megváltoztatni, mert ez a törvény rekonpenzáció azokért a vérfürdőkért, amelyeket a fellázad: nemzetiségek rendeztek 1848-ban. A közigazgatásnak védelmére kell menni. A vármegyék nemcsak az alkotmánynak, de sok helyen a magyarságnak is védőbástyái. Ezeket kell védekezni. A vármegyei tisztikarok hervadhatatlan érdemeket szereztek az alkotmány védelmében, tehát hathatósan kell őket támogatni. Megisméltódnék a közel mult. Ezért kell a statust rendezni és nem államosítani a közigazgatást. A községi törvényt módosítani kell, szervezni kell a járási tanácsot. (Helyeslés.) A törvény nem örök életű, ha egyik-másik része nem vált be, módosítani kell. Átér a gazdasági önálló-

ság kérdésére. A munkapárt hazajáró lelke a régi szabadelvű pártnak, a régi labancoknak. Hazajár, csörömög, zajt csinál, de olyan hazajáró lelket, melyik még egyszer krumplit kapil, nem látott senki. (Élénk tetszés.) A javaslatot nem fogadja el. (Hosszszantartó élénk helyeslés. A szónokot számosan üdvözlük.)

Csuha István: Foglalkozik a kormány iránt való bizalmatlanság okaival. Rímutat a darabontok szereplésére, pártkasszára, amelyből mindenki kivett, de senki oda be nem fizetett. (Tetszés.) Egyetlen nemzeti munka, eltekintve a harmadfélhónapos szünetről, a delegáció volt, a melyen Láng Lajos elnök talpnyaló beszéde után Tisza István egyszerűen felkínálta a katonai létszám-emelést. (Ugy van!) A készfizetéseket ígérte a kormány s imá most az ellenzéknek kell ezért harcolnia a kormánnyal szemben. A hadseregbe a király büszkén mondja, hogy az övé, de költségeit az országgal fizeteti meg. (Helyeslés.) A közigazgatás államosításának terve az egyik főoka a kormány iránt érzett bizalmatlanságnak, amiért is a javaslatot nem fogadja el. (Élénk helyeslés.)

Maylender Mihály a fiumei ügyekkel foglalkozik és különösen az új kormányzó beiktatásának elmaradása következtében beállt új helyzetet világítja meg. Az installáció csak újabb szokás, amely köcsörös bizalmat fételez föl. A reprezentanzen azonban ismétellen támadta az új kormányzót, tehát az installáció nem történhetett meg a eddigi szokás szerint. A városi tanács azonban nem képviseli a lakosság igazi érzelmeit. A javaslatot elfogadja.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti, az elnöki széket Berzavicz Albert foglalja el.

Holló Lajos (Justh-párti): A nemzet és a korona békés együttműködése közö egy harmadik tényező furakodott, amely a parlamentarizmusnak csak látszatát adja. Ennek folytán a köztudatban az a képzet gyökerezett meg, hogy nem kell meghajolni az alkotmányos tényezők akarata előtt.

Ezt a politikát folytatja a kormánypárt, amelynek egyik tagja tegnap egész önkéntlenül mondotta, hogy közigazdasági alásai készítették a 67-es politikátámogatására. Csupa ilyen elemből áll a párt minden meggyőző-

nemesedésével a nő belép a férfi életébe, mint a szerelem istennője s a szerelem kifinomult pazar ezerszínű raffinált misztériumma.

Megszületik a karcsu nő, mert bocsásanak meg, hölgyeim, a férfiak lelki finomságának valóságos fokmérője az, hogy mennyire képes a szelid vonalak művészi hajléai fölébe helyezni a nem annyira a lélek és idegek, mint a test érzékiségének felső vonalalan súlyos valóságok. Hogy a nő evés és ivás helyett a szerelem tulfinomult gyönyöreit választotta a maga részéről, ezt az előnyök közé kell, hogy felírjuk.

A második előny, ami a karcsusággal jár, karöltve, a sport divatba jövele. A régi regényalak, a gyöngéd, nyafogó teremtes, még egy kicsiny mellbaj is járult megfestéséhez. Valójában is a lányféle, asszonyféle finomnak, előkelőnek tartotta a nyafkasságot. A ma asszonyától megkivánják, hogy arcának pirosságát a levegő, a vér, az erő adja. A nő lovagol, korcsolyázik, rödlizik, ló, teniszezik, karja, szeme, szíve a helyén van. De karcsu kell, hogy legyen, mert én istenem, Rubens asszonya hogyan festene sport kosztümben?

No még egyet. A karcsuság kiszorította a krinolint, a tournürt s minden atyahukat, mert a ma asszonya azt akarja, hogy a ruha ne elleplezje, hanem fölfedezze legyen a

világ legédesebb harmóniájának, a női test hajló vonalainak, mint a szélemes M. asszony mondta on dit szerint: Nem azért ad a jó Isten, hogy szakkacsóm tudjon róla, ferjem elvégre is nem ért hozzá.

Ezek volnának az előnyök, de van nem megveendő dranbacks is. A hirdetések között láthatók a szerci azoknak a mindenféle kutyvasztékoknak, amelyeket, mint soványító szereket ajánlanak. Mellettük a hirdetései azsknak a mindenféle miedereknek. Hát hölgyeim, én a miederehez ilyen szempontból nem értek, magam részéről igen bájos dolognak tartom, ha például bizalmas együttét esetén a mellettünk levő széken pihen a kis mieder. De orvosi szaktekintélyek más véleményeket hangoztattak: Sébilleau dr ezt mondja: A mieder öngyilkosság. Ha feleségem azt kérdezné, hogy mecsaljjon-e, vagy miedert viseljen, azt mondanám, hogy inkább csaljjon meg.

Maréchal dr így beszél: törvényt kell csinálni, hogy:

1. §. Miedert viselni csak öregasszonyoknak szabad, legyen bár a mieder neve curasse. 2. §. Aki ez ellen vét, huszonöt veszszó: kap.

Be kellene tiltani az összes kutyvasztékokat is, amelyek mint soványító szerek hirdettetnek. Mert vagy nem érnek semmit és ekkor veszedelmesek. Bár hozzájuk hason-

lóan veszedelmes, amikor a nő a vonalak érdekében éheznek és szomjaznak úgy, de úgy, hogy e rettenetes áldozat ezred-észt sem hozná meg, ha férjéről lenne szó. Mert hölgyeim, ilyen öreg lélekbuvár, mint én, beszélhet nyitán. Ha a férjéről volna szó, nem történék magukat a formák után, divathóbort sem volna, éhen veszne a szabónő, modisztin, patikus, drogista, kémikus, parfümgyáros, akik mind-mind az: önök ti kos és nem titkos, létező és talán még nem is létező szerelmének köszönhetik létüket. — Mert olyan asszony, aki senki más szerelmére ne vágya, Krisztus születése előtt élt 4252-ben, de föl is jegyezték az esetet. De hölgyeim, vigyázat, vigyázat! Nézzenek körül barátóik között, hiszen az: hiszem, ezt nem olyan nehéz megtenni. Azok az asszonyok, akik nem neurastheniások, nem hisztériások, nem pesszimisták, nem kedélybeteggek, azok nem viselnek miedert, nem ta-tanak éhségkurát, nem használnak mérges drogista szereket.

És hogy befejezzem a karcsuság körülményeinek megvitatását, higyjék meg hölgyeim, nem a karcsuság, nem a molettség a legfontosabb az élethen és az élet vezérő motívumában, a szerelemben, — hanem az egészség.

Szathmári János női- leányka és gyermekfelöltő üzlete **Megnyit!**
Csepő és Rákóczy-utca sarkán
Őszi és téli bevásárlásnál sok pénz takarítható meg.

dés nélkül, és csak magáért a hatalmakért.

Az általános választójog kérdésére térve, csodálja, hogy a miniszterelnök megengedte Tiszának, hogy egy olyan illusztris helyen, mint a delegáció, kijelentse, mennyire nem tartja szükségesnek a választójog reformját. Az ellenzéknek a választójog azért kell, hogy az alkotmányt megerősítse és azért kell a kormánypártnak is, hogy a Házban elfoglalt helyzetét még alkotmányosabbá tegye. (Helyeslés az ellenzéken.)

A vasárnapi korcsmaszünet.

Sok szó esett már a szeszese italok mértékelen élvezete által okozott pusztításokról. Világosan ki van mutatva, hogy az iszákos ember főnkre teszi szellemi és testi erőit, az iszákosságot nyomon követi az erkölcsi süllyedés, a családi boldogság fölbomlása s az anyagi romlás. Napnál világosabban ki van mutatva, hogy az alkoholista nemcsak a saját szervezetét teszi tönkre, hanem oka lesz az egész nemzedékek elkorcsosodásának: a gyermekek is megsínylik apáik bűneit.

A társadalmi bajoknak is egyik főoka ebben keresendő. Annyi szerencsétlen családi életnek, anyagi romlásba jutott embernek erkölcsi és anyagi sirját az alkoholizmus ásta meg. Ebből származik a dologkerülés, a kötelességek elhanyagolása, a keresmény eltékozolása, — amit nyomon követ az elégedetlenség. Hiába beszélünk a gazdasági retormokról, hiába alkotunk intézményeket egyes néposztályok fölségítésére: célt nem érünk, míg az erkölcsi bajokat nem gyógyítjuk. — Hasztalan öntözni a fát, melynek belsejében emésztő féreg rágódik.

A társadalom sokat tesz e bajnak a megakadályozására. Sajnos, hogy nálunk az államhatalom — amelynek fontosabb dolga Bécsnek a milliókat megszavaztatni — még mindig késlekedik az orvoslással. Megnehezíti ezt azon körülmény, hogy az államnak egyik fő jövedelmi forrása éppen a szeszfogyasztás. Ámbár amit az állam elvesztene azáltal, hogy kevesebb lenne a jövedelme az italmérsébből, bőven megtérülne a szorgalom, munkakedv, józanabb gazdálkodás s a lakosok anyagi gyarapodása révén.

Egyik vármegye a másik után, községek, városok köztük Hajdúvármegye és Debrecen városa is versenyezve teszik meg ezirányban intézkedéseiket. Föliiratokat küldenek a kormányokhoz a vasárnapi korcsmaszünet országos törvénnyel való elrendeléséért. Saját hatáskörükben a vármegyék és városok, községek, szabályrendeleteket hoznak, vagy módosítanak, oly értelemben, hogy szombat este 6 órától hétfő reggel 6 óráig minden korcsma és pálinkamérés zárva tartassék és hiába minden, a miniszter még csak nem is felel a föliiratokra.

Pedig nem kell az országos statisztika bűnözési adatait ide vonatkozólag idézni, elég rámutatni csupán a helybeli viszonyokra s bárki könnyen meggyőződhet róla, hogy népünk is lejtőre jutott már s a nagyharang bugásába a füstös korcsmák és pálinkamérések gözéből előtörő duhaj nótázás és káromkodás hangja vegyül.

Ahány megdöbbenő, vérlázító gyilkos-

ság, bicskázás, verekedés, csendháborítás városunk életében az utóbbi időben előfordult és nagyobb port vert föl, azt mind vasárnap, bepálinkázott, részeg fővel követték el. Ha tehát azt akarjuk, hogy a népművelő mozgalomnak fogékony hallgatóságot szerezzünk, akkor elsősorban vonjuk el őket az alkoholtól a vasárnapi korcsmaszünet által. — Egy évi próba itt is, mint számos más helyen — bámulatraméító eredményeket, a bűnügyi statisztika számainak feléreap adását eredményezné!

Költözködés miatt

cipő, kalap
rendkívül olcsón kapható

GLÜCK EDE

czipőáruházában
a Barakban.

Téli tanfolyam a katonaság részére.

Közgazdasági tudás terjesztése.

Érdekes két irat került most a kereskedelmi és iparkamara tárgyaló asztalán egymás mellé.

Az egyik arról a tervről szól, amelyet Porubszky Jenő táblai elnök kíván megvalósítani az egész kir. táblai bírósági kerületben, minden törvényszéknél a fiatalabb bírók és jegyzők megtekintenek és tanulmányoznak e szerint a nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatokat, oly célból, hogy közgazdasági ismereteket szerezzenek. Mindenesetre igen elismerést érdemlő a táblai elnök gondossága és abból a jogkereső közönségnek feltétlenül csak haszna származhatik, ha a bírák ezirányban gyakorlati tájékozottságot szereznek, közvetlenül megismerés útján. E terv megvalósulását a táblai elnök felkérése folytán a kereskedelmi és iparkamara is készséggel igyekszik elősegíteni.

A másik megkeresés a debreceni honvédparancsnokságtól való, amelyben a kamara közreműködését kéri a katonai legénység részére a tél folyamán tartandó közgazdasági oktatás megvalósításához. Ezzel a törekvéssel a katonai vezetés valóban hasznos munkát végez. A legénységet olyan elméleti és gyakorlati ismeretekre oktatja, amelyekkel majd

mikor kazakerülnek, jobb kereseti viszonyokat tudnak maguknak biztosítani.

Természetesen a kamara ezirányban is szívesen tesz meg minden tőle telhetőt, hogy e rendkívül hasznos törekvést elősegítse.

Bakonyi Samu a tanárokról.

A kultusztárca költségei.

Tegnap kezdte meg s ma folytatta a pénzügyi bizottság a kultusztárca költségvetésének tárgyalását, amelynek keretében a tanárok sérelmére tervezett intézkedések nagyon sok részét a kultuszminiszter visszavonta.

Ösmeretes, hogy a kultuszminiszter sérelmes tervei ellen különösen Tüdös János dr. és Bakonyi Samu országgyűlési képviselők Debrecen két függetlenségi képviselője folytatott kemény harcot. Közöltük mindkét alkalommal a két képviselő beszédeit, amelyekben a tanárok és tanítók érdekeinek védelmére keltek.

A harcnak részben már most is sikere van, de a teljes sikerért tovább folyik a harc.

Ugyancsak a kultusztárca keretében került tárgyalás alá az egyetemek szaporításának kérdése is, amely mint tudjuk első sorban érinti Debrecen városának törekvéseit, amelyeknek végcélja a teljes harmadik egyetemnek Debrecenben való föllállítása.

E kérdéseket érintette s azok érdekében beszélt Bakonyi Samu a pénzügyi bizottság ülésén.

Bakonyi Samu örömmel fogadja az egyetemek számának szaporítási eszméjét, de kívánatosnak tartja, hogy ez gyakorlatilag is mielőbb megvalósíttassék. Az új egyetemek föllállításánál első sorban azt kell tekinteni, hogy megvannak-e a kijelölendő városokban a kulturális előfeltételek. Kijelenti, hogy Debrecen város 15 millió korona erejéig vállalt kötelezettséget e tekintetben s így Debrecen kívánsága első sorban veendő figyelembe.

Megnugvással hallotta a miniszter nyilatkozatából, hogy a tanárok sérelmére szolgáló módosításokat legnagyobb részben eljuttatta, de javasolja, hogy a szolgálati idő fölemelésére vonatkozó szándékát is el ejtse.

Szóvá teszi az 1848. évi XX. törvény-cikk végrehajtását. Az egyenlőség és viszonyosság első követelményének tekintli, hogy minden felekezetnek legyen meg a maga autonómiája. E tekintetben az izraelita felekezet van a legmostohább helyzetben. Tarthatatlan állapot, hogy egy törvényesen bevett egyháznak a legkülönbözőbb belső ügyei az ilyen föladatok ellátására éppenséggel nem hivatott közigazgatási hatóságok hatáskörében maradjanak. Rámutat arra, hogy az izraelita országos irodának egy, az egész kérdést felölelő memoranduma évek óta fekszik a kultuszminiszteriumban, melynek elintézésére már elérkezettnek tekinthető az idő, miért is kéri a minisztert, szíveskedjék a kérdéssel mielőbb behatóan foglalkozni.

A miniszter kijelentette, hogy a középiskolai tanítás intenzívítására nézve minden lehető el akar követni, mert ennek szüksé-

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

gét ő is érzi. A minősítő törvény revízióját szükségesnek látja és azért e kérdést az öszkormány figyelmébe fogja ajánlani. Az egyetemi oktatás decentralizációját okvetellen szükségesnek tartja, már csak abból a szempontból is, hogy az ifjuság az egyes vidéki csomópontokra utaltassék, a minnek nem egy tekintetben igen kedvező eredménye lenne. A főállítandó egyetemek sorrendjének megállapításánál figyelembe kívánja venni az egyes városokban már meglévő kulturintézményeket, valamint a kérdés megoldásának anyagi szempontjából arra is figyelemmel kell lenni, hogy az egyes városok milyen anyagi áldozatokat képesek és hajlandók tenni és e tekintetben elismerését fejezi ki Debrecen által bejelentett anyagi áldozatokkal szemben.

Végül kijelenti, hogy az 1848: XX. t.-c. alapján áll, a mint már többször határozottan kifejezésre is juttatta és hogy az izraeliták autonómiájának kérdésével behatóan fog foglalkozni és reméli, hogy nemsokára e tekintetben már határozott véleményt is fog nyilváníthatni, amit ma még nem tehet, mivel hivatalbalépése óta nem volt alkalma ezen kérdéssel behatóan foglalkozni.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön délután Karenin Anna szimfonia. Este Obsitos daljáték Pénteken Coriolán tragédia új betanulással. Szombaton Fedora dráma. Vasárnap délután Hajduk hadnagya daljáték. Este Robert és Bertram vagy a két jó madár énekes bohózat. Ujdonság.

* **A Cigányszerelem.** Napok óta telt házak előtt megy a debreceni városi színház ujdonsága a Cigányszerelem, Lehár szép zenéjű operettje, amelynek sikere elsősorban az előadók kiváló játékának érdeme. Zilahiné Singhoffer Vilma, Szilassi Etel, Horváth Kálmán, Deésy Alfréd, Kardos Géza, Borbély Sándor, Nádor Zsiga, Szántó Jenő, valamenynyien kiváló művészettel éneklnek és játszó szerepeiket. Az előadásoknak egyik érdekessége, hogy a színház zenét Veres Tóni és fia zenekara szolgáltatja. A kiváló, elsőrangú zenekar kitűnően megállja helyét a színpadon. Két estén a zenekart Veres Károly, Veres Tóni fia vezette kitűnő sikerrel, amivel bizonyította, hogy éppen olyan elsőrangú jó zenész, mint az apja.

* **Robert és Bertram.** Roeder Gusztáv énekes bohózata, melynek vasárnap lesz nálunk a bemutatója, eddig a legnagyobb diadaljal járta be Európa minden nagyobb színpadját, sőt a bécsi Burg-színházban — ahol Bertram szerepét a megboldogult Káinz is ambicionálta — épugy mint a külvárosi színházakban. Számátalan balletet, operettet csináltak azóta belőle, sőt ez adott ötletet a híres Sherlock Holmes és Arzen Lupin-féle darabok megírására. A kacagtató jelenetek egymást kiegészítik és az egész darabon át csak úgy kergetik egymást a mulatságos, kacagtató pompás jelenetek. A darab két főhősét Robert és Bertramot nálunk Horváth K. és Kardos G. játszó. Nagyon hálás szerepe van még Szilassi Etelkának. Nagyh hatásnak ígér-

kezik a kis Irmái Magduska tánc coupléja és a Perczel nővérek rendkívül hatásos tánc egyvelege. — **Ünnepi előadások.** Csütörtökön ünnepi előadás tartatik. Délután 3 órakor Karenin Anna kerül színre mérsékelt helyarákkal. Este pedig C. bérletben Lehár szenzációs sikerű operettje Cigányszerelem adatik ezuttal nyolcadszor.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST Szécsény-Lipóczy Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rákóczi u. 8.

UJDONSÁGOK

— **Lapunk legközelebbi száma — a közbejött ünnep miatt — szombaton reggel jelenik meg.**

— **Ülések a városházán.** Debrecen város közlekedési bizottsága e hó 8-án, — csütörtökön délután három órakor a kisteremben, a nyugdíjellenőrző bizottság e hó 9-én délelőtti tízenegy órakor a tanácssteremben, 10-én délelőtti tízenegy órakor a Kossuthszobor bizottság a kisteremben tartja meg ülését, míg 20-án délelőtti kilenc órakor az ohali birtokok bérletére kiűzött árverést tartják meg a nagyeremben.

— **Jeney Szabó Miklós ünneplése.** Tegnap este a tisztviselő egyesületnek a postaeépületben lévő helyiségeiben meleg ünneplésben részesítették barátai és tisztelői Debrecen város íb. főkapitányát, Jeney Szabó Miklóst névnapja alkalmából. A szeretettel teljes ünneplés fénypontja volt az a szép beszéd, amellyel Ternovszky Alajos az egyesület elnöke üdvözölte Jeney Szabó Miklóst. Magas szárnyalású szép beszédet mondtak még id. Szilágyi Imre és Fráter Imre dr. Általában a tisztviselőnek és szeretetnek folytonos megnyilatkozása mellett telt el az este, amelynek egyik érdekessége volt a 81 éves Váczy János, a társaság közszeretében álló Mukai bácsija, aki azért jelent meg, hogy Jeney Szabó Miklós szép ünneplésében részt vehessen. A társaság sokáig együtt volt a legkedélyesebb hangulatban, Kiss Béla kiváló zenekarának gyönyörű zenéje mellett.

— **Személyi pótlék.** Csáky János, a közvágóhídi igazgató ma kérést adott be, hogy miután a piaci husvizsgálatnak az ő hatásköréből való elvételével 600—800 korona évi jövedelmet veszített el, ennek kárpótlása fejében neki évi 800 korona személyi pótlékot szavazzon meg a közgyűlés. A kérést legközelebb a jog- és pénzügyi bizottság fogja tárgyalni.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfénylák Vidánál Városház alatt.

— **Szabadiskola.** Ma csütörtökön, december 8-án dr. Boidiszár Kálmán, Debrecen sz. kir. város rendőrkapitánya tart előadást a magyar demokráciáról. Az előadás tartalma a következő: A demokrácia a magyar történelemben. A társadalmi osztályok a rendiségben. Az osztályok alakulása, fejlődése és viszonyai. A demokrácia a rendiségben. A demokratikus irány alapjai. Választási küzdelmek. A magyar törvényhozás és a demokrácia. A hatalom és a demokrácia. Szabadság-küzdelmek. Nemesség és polgárság. Társadalmi osztályok. A magyar demokrácia fejlődése és jövője. — A jövő héten meg fog tartatni dr. Rácz Lajosnak novemberről elmaradt előadása is, december 13-án. Dr. Kovács Gábor helyett pedig december 15-én dr. Trocsányi Béla fog előadni a fertőző betegségekről, amely velített képekkel lesz kísérvé.

— **Vasutas gyűlés.** A magyar szent korona országainak vasutas szövetsége debreceni kerülete e hó 8-án, csütörtökön délután két órakor az üzletvezetőség fegyelmi tanács-termében (Tisza-palota, I. emelet) választmányi ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Elnöki jelentések. 3. Esetleges indítványok.

— **A gyümölcsök pénzei.** A belügyminiszter ma leküldte a gyümölcsök és gondnokoltak pénzeinek és pénzértékeinek gyümölcsötletéséről és a tartalék-alap javára levonandó jutalékokról készített szabályrendeletet azzal a megjegyzéssel, hogy azon több módosítást eszközöljenek. A tanács az árvaszéket hívta föl, hogy dolgozza át a szabályrendeletet.

— **Adomány a kórházi szegényeknek.** Ormódy Vilmos 10 koronát juttatott a debreceni közkórházi gondnok kezéhez azon célból, hogy azt a kórházi szegények karácsonyfájának javára juttassa.

— **Fodrászsegédek gyűlése.** A debreceni fodrászsegédek szakegylete folyó hó 8-án, azaz csütörtökön este pont kilenc órakor a Margit-fürdő disztermében nagygyűlést tart. Kérik minden fodrászsegéd, hogy ezen a gyűlésen okvetlen megjelenni sziveskedjék a saját érdekében.

— **Egy érdekes kérés.** A legutolsó időben sok szó esett a Stenczinger-ház lebontásáról, sok beadvány, kérés és felebbezés került a közgyűlés elé. E felebbezések és beadványok között azonban legérdekesebb az, amely most került a tanács elé. A kérés: özvegy Stenczinger Károlyné adta be s azt kéri benne, hogy bérleti szerződését a Stenczinger-ház emeleten birt lakásra vonatkozóan hosszabbítsák meg. — Kérését azzal okolja, hogy abban a lakásban már hatvan év óta lakik s nem volna szép dolog, ha most onnan kilakoltatnák.

— **Közigazgatási pótbéjárás.** A kereskedelemügyi miniszter a debrecen—hajdusámson—nyirbátori vasutnál tekintettel a kiegészítésekre és új állomásokra e hó 14-én kilenc órára közigazgatási pótbéjárást rendelt el. A bejárásnál a minisztert Szűcs Anurás osztálytanácsos képviseli, míg a tárgyaláson Debrecen város képviselőjében Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök és Rostás István főkapitány vesz részt.

Mindennemű ruhákat kifogástalanul fest és vegyileg tisztít

Koncz József DEBRECZEN.

Alapított
1908. évben.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10. sz.

Telefon

Fióközletek: Batthyany-u. 2. és Vár-u. 3. sz.

701.

Fel-
tűnést
kelt

Brüll Zsigmond

vállalata

Csapó-u. 19.

Készít finom női Cosztümet már . . . 10 frt.-tól feljebb
" " " Szövet Princzessz ruhát 5 " "
" " " Parket Pongyolák . . . 3 " "
Dus választék mindennemű Tiszta selyem-bluz 5 frt.
kész Női és Leányka-ruhákban.

Az árak kelmével együtt értendők, mely dus választékban van raktáron.

— **A tanács ügyforgalma.** Vasárnap érte el a városi tanácsi iktató a huszszázadik számot. Tavaly egész évben csak 19.500 ügyet iktattak be és így az idén mintegy két ezerral emelkedett az ügyek száma.

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városház.**

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalom érzetével tudatjuk a szeretett jó férj, vő, testvér, sógor és rokonnak néhai Molnár Károly könyvnyomdásznak folyó hó 6-án este fél 6 órakor, életének 40-ik, boldog házasságának 15-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó hó 8-án délután 2 órakor fognak, a református egyház szertartása szerint, Darabos-utca 61. számú házuknál tartandó rövid ima után, a Halvan-utcai sírkertben örök nyugalomra tételni. Végtisztesség-tételére rokonainkat, ismerőseinket és az elhunytak kartársait bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910. évi december hó 7-én. Isten veled mi kedvesünk, megmérhetetlen földi szenvedéséidért légy kárpótolva a túlvilági boldogabb hazában! Bánatos neje: Özv. Molnár Károlyné szül. Simon Róza. Bánatos anyósa: Özv. Simon Mihályné szül. Daróczy Zsuzsánna. Testvérei: Molnár Endre nejevel Schell Magdával és gyermeke. Molnár Juliánna özv. Kovács Józsefné és gyermeke. Molnár Ferencz nejevel Nagy Zádory Ágotával. Molnár Eszter férjével Ludmann Györggyel és gyermekeivel. Valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Közeledik a karácsony.** A legszebb és legértékesebb karácsonyi ajándék a beteg emberre nézve, ha meggyógyul. Köztudomású, hogy a legtöbb betegségnek kuforrása az idegek betegségei és gyengeségi állapota. Sok ezer ember sanyalódik e bajokban, pedig a segítség, a gyógyulás oly közel van, oly kezen fekvő. Olvassák a betegek, vagy hozzátartozói a „Vilamos Gyógymód”-ról című most megjelent könyvet, melyet ingyen és bérmentve küld meg mindenkinek az Elektro Vitalizer orvosi rendelő intézet, Budapest, IV. Semmelweis-utca 4. félemelet 50., ha azt egy levelezőlappal kérjük.

— **Öngyilkos legény.** A hajdunási csendőrség ma reggel telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Pálóczi Imre 24 éves fiatal legény az éjsza folyamán fölakasztotta magát és meghalt. Az ügyészség, miután az öngyilkosság kétségtelen, a temetési engedélyt megadta.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Schwarcz Lévi családi nevét Szöllőssi-re változtassa.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Varga János ref. 2 éves, Tordai Sándor ref. 20 hónapos, Biró Mihályné ref. 73 éves, Kovács Katalin ref. 16 napos, Pápai Eszter ref. 5 hónapos, Szabó József ref. 18 éves, Fazekas Imre ref. 23 éves, özv. Szermerha Antalné ref. 70 éves, Molnár Károly ref. 40 éves.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Öngyilkosság.** Sági László a Kossuth-utcai bodega tulajdonosa tegnap este 9 órakor a bodega helyiségében öngyilkossági kísérletet követett el. Szublimátot ivott. Tettét hamar észrevették s értesítették a mentőket, akik az erős fájdalmaktól gyötört embert a kórházba szállították. Itt Sági Mile Pál rendőrkapitány hallgatta ki, akinek azt vallotta, hogy tettét élelunságból követte el. Az orvosok véleménye szerint Sági állapota oaagn súlyos úgy, hogy eselleg reggelig meghal.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlappjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **Modern ridikülök,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, gl'ace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

Csalás pénzhamisítás ürügye alatt.

A becsapott gazda.

Varga Balázs hajduszoboszlói földműves, érdekes leleplezéseket közöl egy feljelentésében, melyet a debreceni kir. ügyészséghez adott be.

Panasza egy Simon Lajos nevű ember ellen irányul, akiről Varga elmondja, hogy furfangos módon beugratta egy pénzhamisítási ügyben. Simon Lajos folyton szolította Vargát, hogy álljon vele össze és legyen segítségére, hamis pénzek gyártásában. Simon azt is mondta, hogy neki van egy bankocsináló gépe és ezzel fogják majd gyártani a sok jó pénzeket.

Varga egy darabig habozott, de aztán mégis rászánta magát és szövetkezett Simon Lajossal. A dologba beleavatták Hercegh András makói lakost is, aki az egyezés megkötése után Szoboszlóra utazott. Hercegh és Varga közöltség Budapestre utaztak, hogy a pénzgyártáshoz szükséges anyagokat beszerezzék. Egész nap járkáltak Pesten, míg végre estefelé betértek egy kávéházba. Hercegh magához vette a Vargától kapott 1200 koronát és elment azon ürüggyel, hogy megveszi a még hiányzó vegyészeti szereket. Rövid távollét után két kis csomaggal tért vissza a kávéházba.

A két ember erre vonatra ült, hogy Szoboszlóra utazzanak. Varga a vonatban elszunyókált és egyszerre csak arra

a felfedezésre riadt fel, hogy utastársa, Hercegh András nincs sehol. Eltűnt, mint a kámfor. Varga rosszat sejtett és felbontotta a két kis csomagot. Megdöbbenve konstataálta, hogy értéktelen, rongy papirosokkal van az tele.

Varga Balázs sokáig nem szólott a dologról senkinek, mert restelte, hogy ilyen gyanus ügybe keveredett, végre mégis jelentést tett a szoboszlói csendőrségnél a két csaló ember ellen. A debreceni kir. ügyészség folytatja most a vizsgálatot ezen érdekes ügyben.

TÁVIRATOK.

Eötvös Károly nyilatkozik.

Budapest, december 7. Eötvös Károly, akiről olyan híreket terjesztettek legutóbb, hogy a Kossuth Lajos részére gyűjtött összegekkel nem számolt el s azok illetéktelen helyekre kerültek, ma egy ujságíró előtt nyilatkozott s a következőket mondta:

Temetési költségek fedezésére gyűjtőbizottság sohasem volt. Pénzt erre a célra soha senkiesem gyűjtött össze. Megfoghatatlan előttem és nem tudom elképzelni, hogyan beszélhetnek emberek, nyolcvankétezer forint-ról, vagy többről, vagy kevesebbről. A temetési költségeket a főváros fedezte. Erre a célra tehát pénzt nem kellett gyűjteni és nem is gyűjtött senki. Erre vonatkozólag többet nem mondok; nem is mondhatok.

Azután a vajda beszélt a lapok közleményeiről és kijelentette, hogy a lapokban és az eddig megjelent nyilatkozatokban foglalt ténybeli állítások legnagyobb része téves és nem fedi a valóságot.

— Gyűjtöttünk igenis pénzt a Kossuth-könyvtárnak a magyar nemzet számára való megvételére. Erre a célra bizottságot alakítottam. A gyűjtőív és a gyűjtés eredménye részletesen leírva ott van abban a szerződésben, amelyet én kötöttem Kossuth Lajossal és amelyet Kossuth Lajos személyesen és sajátkezűleg irt alá.

Elmondta azután, hogy az a szerződés Nemzeti Muzeumban van elhelyezve. Eötvös Károly sajátkezűleg adta át annak idejében Szalay Imrének, a Nemzeti Muzeum igazgatójának. Megnézheti és elolvashatja minden ember.

A képviselőház bizottságai.

Budapest, december 7. A képviselőház közigazgatási bizottsága ma déli 12 órakor ülést tart, amelyen tárgyalja a szerb utlevélkényszer megszüntetése tárgyában előterjesztett törvénytervezetet. Az összeférhetlenségi bizottság Horváth Mihály ellen tett összeférhetlenségi bejelentést tárgyalja e hó 12-én délután 5 órakor. A mentelmi bizottság e hó 13-án délután 5 órakor 52 bejelentett mentelmi esetet tárgyal.

Vigyázz!

Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy **Üzlet átadás.** Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím alatti fiókküzletemet fiam ifj. Molnár Lukácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szemben

Vigyázz!

A Czukorka-gyár Karácsonyi Vására

tizedikén nyílik meg a Főtéren a Tisza házban.

Összedőlt ház.

Budapest december 7. A Xik kerületben lévő Czeglédi-úton óriási katasztrófa történt, amelynek nagyon sok áldozata van. Az egyik épülfélben levő ház összedőlt és mintegy 15—18 embert temetett maga alá. A mentőket értesítették a borzalmas katasztrófáról s nyolc mentőkocsit vonult ki a veszedelem színhelyére, hogy segítséget nyújtson a sebesülteknek.

KÖZGAZDASÁG.**Debreceni gazdák bank alapítása.**

Városunk közzgazd. életére fontos hatása eseményről vetünk ma értesülést. Már régebbi idő óta erős mozgalom indult meg városunk gazda közönségének soraiban azon célból, hogy akkor, amikorra minden foglalkozási ág a maga különleges érdekeinek szolgálatára minél több intézményt igyekszik létesíteni, lépjen ki a gazda közönség is eddigi merev konzervatívizmusból és alkosson egy olyan pénzügyi factort, egy olyan, a gazdák irányítása és vezetése alá helyezendő hitelintézetet, amely első sorban a közönség gazdálkodó részének igényeit legyen hivatva szolgálni.

Ezen mozgalom teljes sikerrel járt és az alapítók névszerint: Kovács Gyula alispán, dr. Bakonyi Samu és dr. Justh János országgyűlési képviselők, Medgyaszay Miklós városi tanácsnok, Jeney Miklós tb. főkapitány, Udvarhelyi Géza városgazda, Szabó Mihály szalámi és hentesáru gyáros, Nagy Sándor sertésnagykereskedő, Austerlitz Armin, Bányai Péter, ifj. Balogh István, Györfy István, Harangi Sándor, Harstein Nándor, Kertész Imre, ifj. Kertész István, Kertész László, Koszorus Kálmán, Polgár Bálint és Polgár József földbirtokosok, Kertész Lajos banktisztviselő, Kertész Miklós és Lévy Gyula bankigazgatók, dr. Bay András, dr. Jakabovits József, dr. Horogh Pál ügyvédek, Dávid Zoltán, Nagy Gyula és Bakóczy Gábor, vasárnap délután Kovács Gyula alispán elnöklété alatt tartott értekezleten örömmel számoltak be a sikeres munkálkodásról, a mely a tervezett pénzügyi intézet megalapítását és az 500.000 koronában előirányzott részvénytöke lejegyzését biztosította.

A pénzügyi intézet „Debreceni Gazdák Bankja r. t.” céget veszi fel és a sok reménnyel biztató kezdet hatása folytán Kovács Gyula, dr. Bakonyi Samu és többek felszólalása után elhatározták az alapítók, hogy a mozgalmat teljes eréllyel folytatják és azt Hajdumegye egész területére kiterjesztik. Az értekezlet az alakuló közgyűlés határnapját december hó 29-ére tűzte ki és annak előkészítésére 8 tagú végrehajtó bizottságot választott.

Budapesti gabonaárak.

(Déli zárlat)

Budapest, dec. 7.

5—10 fillérrel kisebb áron elkelt (50 kg.-ként) 12.000 mm. buza. Rozs, tengeri változalan. Zab ártartó.

buza apr.	11:07—11:13.
buza máj.	11:07—11:06.
buza okt.	10:77—10:82.
rozs apr.	7:81—7:82.
rozs okt.	-----.
zab apr.	8:40—8:45.
tengeri máj.	5:67—5:66.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy lovagias ügy epilógusa. Keztyüs Lajos és Marosok Lajos ez év nyarán ebéd közben valami miatt összeszólkoztak, amiből lovagias affér keletkezett. Marosok provokáltatta ellenfelét Keztyüs Lajost és kardpárbaj lett a dolog vége. A Benedek-féle vívóteremben alaposan összevagdalták egymást a harcias ellenfelek úgy, hogy mindkettőnek a sebe 8 napon belül terjedő gyógykezelést igényelt. A debreceni kir. törvényszék bírósága párbajvétségért tegnap Keztyüs Lajost 3 napi, Marosok Lajost 5 napi államfogházra ítélte.

Ingatlanok forgalma.

Aufrichtig Ferenc és neje Grósz Emilia veszik a debreceni 5477 sztjkvbe foglalt Vendég-utca 46. sz. házat Szabó József és nejétől 3300 kor.

Banok Mihály és neje Kovács Mária veszik a debreceni 5025 sztjkvbe foglalt 1040 négyszögöl tégláskerti szőlőt özv. Kovács Józsefné és társaitól 3200 kor.

Székely István és neje Kovács Erzsébet veszik a pusztabánki 88 sztjkvben foglalt 15 hold 1147 négyszögöl kaszálót ifj. Tere József és nejétől 12000 kor.

Csomor Gyula veszi a debreceni 374 sztjkvben foglalt Bocskai-tér 10. sz. házat Dr. Polgár Danieltől 14000 kor.

Debrecen város veszi a debreceni 4403 sztjkvben foglalt 2 hold majorsági földet özv. Kis Jánosné Varga Máriaától 10.000 kor.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Nyilttér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Révi Nándor dr. Debrecen város „legbecsületesebb” és „legönzellebb” embere, akinek közszerepléséről az igazságot megmerem írni az „Esti Hirlapban”, minősítetlen támadást intézett ellenem.

Bár hat éves debreceni újságíróskodásom alatt tisztességemről és becsületességem-

ről amugy is meg van győződve a közönség, mégis szükségesnek tartom Révi Nándor összehalmozott valótlanságaira a következőket megjegyezni.

Nem igaz, hogy Révi Nándor nekem váltót irt alá házasságomkor, ellenben igaz az, hogy 1905. évben néhai jóbarátomnak, Sipos Bélának tette ezt a szivességet, amit bizonyít az is, hogy az Ipar- és Kereskedelmi Banknál leszámított váltón ő is szerepel. A váltón én voltam elfogadó azon egyszerű oknál fogva, mert nevezett pénzügyintézetnél már Sipos Bélának volt váltója. Végtelenül fáj, hogy Révi Nándor miatt szegény jó kollégám siri nyugalmát meg kell zavarnom, de hivatkoznom kell személyére, — bár sajnós, hogy nem tudja ő Révi szemébe vágni, hogy hazudik.

De élnek emberek, akik ez elhunyt helyett bizonyíthatják, hogy ez az ügy csak annyiban volt az én ügyem, hogy a váltón szerepeltem Révivel együtt. Itt vannak az élők, akik bizonyítják, hogy szegény Sipos Béla életében vajmi keveset törődött váltókötelezettségeinek rendezésével. Halála után nekem is, mint annyi sok más embernek, fizetni kellett helyette. Még életében annyi váltó és egyéb pere volt, hogy a debreceni kir. törvényszék Borsovay Jenő dr. debreceni ügyvédet nevezte ki gondnokául. Borsovay Jenő dr. van annyira szavahihető uriember, akinek elhiszik, hogy éppen ezen váltóperből is kifolyólag több ízben közbenjárt s végre is az lett a vége, hogy nekem kellett Kola János dr.-nál, az Ipar- és Kereskedelmi Bank képviselőjénél a pénzt kifizetni.

Tekintettel arra, hogy Révi Nándort rágalmai miatt a bíróság elé állítottam, ezeknek az uraknak lesz alkalmuk ott is bizonyítani az igazságot. De hogy megvigasztaljam afelől is, hogy a Korona Takarékpénztárnál sem kell helyettem fizetnie, itt közlöm a nevezett pénzügyintézet levelét, amely igazolja, hogy a 200 koronás kölcsönt kifizettem. Ez a levél így szól:

Tekintetes Balassa Sándor urnak Debrecen.

B. kívánságára értesítjük, hogy a Révi Nándor ur kezessége mellett, 1908. évi február 29-én a 6295. számú kötvény alapján felvett K. 200.—, azaz kétszáz korona farozása Ön által kifizettetett. Teljes tisztelettel: Korona Takaré- és Hitelszövetkezet. Schwartz s. k. igazgató.

Ime néhány bizonyíték arra, hogy Révi Nándor hogy hazudik; hogy eiferdített tényállításokkal igyekezett az egyébként nyilvánosság elé nem tartozó ügyekkel eldohozkodni, csupán csak azért, hogy a közfigyelmet elterelje az igazságos bírálattól, melyet háztulajdonos egyesület körül való szerepléséről meg merem írni az Esti Hirlapban.

Mindezek után még csak annyit kívánok Révi Nándornak tudomására hozni, hogy ilyen brutális támadással nem fog eltántorítani attól, hogy a jövőben is meg ne bíráljam közéleti szerepléseit, amelyekről már csömmert kapott a város.

Álltom és hangoztatom és erről a gondolkodó emberek meg vannak győződve, hogy nem a háztulajdonosoknak volt szükségük Révi Nándorra, hanem Révinek a háztulajdonosokra, ezért akart mindenáron „jogászi murkát” végezni az egyesület megalakításánál.

A bíróságnál folytatjuk a dolgot.

Balassa Sándor,

az „Esti Hirlap f. szerkesztője.

Nagy Karácsonyi Vásár!
Meglepő jutányos árak!

120 cm. Costum kelme 65 kr. Egyszín gypju kelme 79 kr.

Asztalos József

cégnél Kossuth-utca.

Perzsa szőnyegek

óriási választékban

HAAS FÜLÖP és FIAI cégnél, Piacz-utcza 59.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kószuth-utca 5
divat és szőnyegáruházának
karácsonyi vására
óriási feltűnést
kelt!

Szenzáció számba mennek:

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Panama”
kosztüm-kelme, az őszi évadban ára
frt 4.50 . . . **most csak** frt 1.85

Tiszta gyapju, 140 cm. széles „Homespun
Cheviott” kosztüm-kelme 12 div. színben,
reudés ára frt 4.75, **most csak** frt 1.95

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Pa-
nama” kosztüm-kelme, 16 divatos szí-
ben, az őszi évadban ára frt 4.90
most csak frt 2.35

Tiszta gyapju, 140 cm. széles angol „Ho-
mespun” kosztüm-kelme, 16 divatos pas-
tel színben, rendes ára frt 4.90
most csak frt 2.35

Az áruk minősége elsőrendű!

Minták vidékre bérmentve.

Vonalozó
intézet.

Üzleti
könyvgyár.

Antalfy Ferencz

Piacz-utca 31.

Ujjonnan berendezett müintézetem készít:
Irodai könyveket, Naplót, Főkönyvet, Pénztár
könyvet, Folyószámla könyvet minden fajta
segédkönyvet és **vonalzasokat** kifogástalan
minőségben.

„Cerberus”-porszívó

megkiméli a

szőnyeget és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfőzők,
vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda női divattermében
Debreczenben, Fötér, városház-épület

Alkalmi vásár

folyó évi decz. 31-ig bezárólag előnyös,
mérsékelt árakban.

Csakis finom divatcikkek

ugymint Costüm posztók, valódi gyapju ruha
és bluz szövetek, színes és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szőrme és plüss kabátok, boák
és muffok, gyapju, selyem és csipke
blousok, színházi paletok és schállak.

Múlt idényhől visszamaradt
FELÖLTŐK félárban árusítatnak ki.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvé-
nye, idegbaja van, annak szí-
vesen adok ingyen felvilágosi-
tást erről, hogy hogyan szaba-
dultam meg ezen bántalmaktól

BAYER KÁROLY

Illertissen (Bayer).

Uj előnyomda

és

kézi munka üzlet

Szent-Anna-u. 1.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora-

és Hangszerkészítő
Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru
raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

Jegyezze-meg magának pontosan azt,
hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszéző-
gép a mely csak létezik.

Tu nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek
egy tú nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRERES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRERES
WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Petervár, Odessa, Brüssel,
Amsterdam, Barcelona, Milánó,
Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shanghai, Tokio stb.

Alkalmi és karácsonyi ajándéktárgyak
gyári árban **Füstös Dezsónél** Debreczen,
szerezhetők be: **Piac-utca 12.**

Kezdett és kész női kézimunkák. Himzés, montirozás és harisnyafejelés vállalat.

Szabó Lajos fiai cég

nőidivat áruházában

**Karácsonyi
eladás**

mélyen

leszállított árak mellett

Női ruhaszövetek, angol izlés
métere 40, 52, 62, 65, 80 kr.

Kosztúme szövetek, tiszta gyapju
métere ezelőtt 1 frt 90, most 1'10 kr.

Gyapju delének

ezelőtt 85 kr., most 50 kr.

Jóminőségű velezek, flanelek
métere 28 kr. és 35 kr.

Jómosó karton

métere 25 kr.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit
be nem tömő, minőség tekintetében felülmul-
hatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére
miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herezeg és Geiger**
vegyészeti gyára, Budapest.

Kapható **Egry és Kulcsár** cégénél
DEBRECZEN.

Valódi francia és angol
ILLATSZEREK

ugy eredeti elegans kiállítású üvegekben,
mint dekaszámra kimérve, továbbá

arcz, kéz, köröm és hajápolószerek

nagyválasztékban kaphatók

Kubek Sándor

előbb

Tóth Béla gyógyszer-tárában

DEBRECZEN, Tiszapalota.

Legolcsóbb és
legjobb hatásu

Hashajtó

**NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítménye-
ket Fenti szer mentes minden káros alkotórész-
től, a legjobb sikerrel használják az altest
bántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító
gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cuk-
rozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy
doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teleres
3 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz
előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzóttól óvakodjunk
„Neustein Fülöp
hashajtó piluláit” tessék kérni!
Csak akkor valódi, ha minden dobozon
a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy
a Philip Neustein gyógyszerész aláírása
tekete vörös nyomásban olvasható. A
keres. törvény által védett csomag-
jainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszer-tára,
Sz-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J.,
Muraközy László, Aranyi A. gyógyszerészeknél.

Minden lótlajuonos

csak az általános használatban
lévő, minden tekintetben bevált
védjeggyel ellátott
Hő eredeti-H-sarkot
használja.
Állandóan éles! Csúslépcső kizárva!
Sikkes uton az egyedüli készítő!
Korlátszóknál és vashereskedőknél
Állandóan raktáron.

Figyelem-tétel: Csak az eredeti-H-sarkok
készülnek speciális acélból; óvakodjunk utánzó-
sarkoktól, melyek csak élebb érdekl. anyagból készül-
nek s emiatt fogva használhatatlanok. Bevásárlások-
nál ügyeljünk a fenti védjegyre, mely minden
egyos eredeti-H-sarkon látható.

17,552 - 17,826/1910.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa
közhírré teszi, hogy a város tulajdonát
képező, a Nyilasokért kapott 296 hold
693 négyszögöl, továbbá a szikgáti
cserépvető 18 hold és a vasut és
Kishegyes közti 374 hold 800 négy-
szögöl területű egy bérletet képező
földnek hasznóbérbeadása céljából az
árverés folyó 1910. évi december hó 20.
napján délelőtti 9 órakor fog a város-
ház nagytanácsstermében megtartatni.

Az árverési feltételek a számvevői
hivatalnál a hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők.

Debreczen, 1910. december hó 1.

A Városi Tanács.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női haris-
nyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Lá-
possy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalom-
tanítónő. Péterfia-u. 61. sz. a.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, eset-
leg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

Olcso árban lehet vásárolni!

ZAVATZKY LEO

Debreczen, ideiglenes Barak
a Bikával szemben.

Szövet, flanel, csipke, selyem-Blouzok,
gyermek-ruha, téli alsó tricót, keztyű,
harisnya, csipke, szalag.

Női és férfi fehérnemű

nagy választékban.

Művirág!

Kézitáska!

cs. és kir. szabadalm.

Sérvkötők

pneumatikus gummi
pelottával. Haskötők
hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has
ellen. Gummi görösér
harisnyák. Műlábakat
és műkezeket ampu-
táltak részére, test-
egyenestartók, járó- és
támogató fűzőket,
egyenestartókat a fer-
dénkölték részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes
cikkeket készít a technika legmodernebb el-
vei szeriat, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérv-
kötők és testegyenestartó
gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.